

ከወልደት ጅምር እስከ ስድስት ዓመቱ – እድገት እና ልማት

እባክዎን ይጠይቁ። ሕጻናት መጠበቅ አይችሉም።

ምን

ሠንጠረዥ የተፃፈው ለወላጆች ነው። ነገር ግን ከትንንሽ ልጆች ጋር ሰርቶ የሚያውቅ ወይም የሚሰራ ማንኛውም ሰው ጠቃሚ ሆኖ ያገኘዋል።

ለምን

ይህ የቅድመ ማያ ገጽ ገበታ በልጁ እይታ፣ መስማት እና እድገት ውስጥ ሊፈጠሩ የሚችሉ ችግሮችን ለይተው እንዲያውቁ የሚያግዝዎ ፈጣን መንገድ ነው። ሰንጠረዥ ሙሉውን ልጅ ለመመልከት ይረዳዎታል። ሰንጠረዥ እንዲመለከቱት ያግዝዎታል ለልጁ እድገት በአስተሳሰብ፣ በማህበራዊ ክህሎቶች፣ በማዳመጥ፣ በንግግር እና በእንቅስቃሴ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ይመለከታሉ። አንዳንድ የመንቀሳቀስ ችሎታዎች ትናንሽ ጡንቻዎችን (እንደ ጣቶች) ይጠቀማሉ። ሌሎች ደግሞ ትላልቅ ጡንቻዎችን (እንደ እግሮች) ይጠቀማሉ። በእያንዳንዱ ዕድሜ ላይ ባሉ ልጆች ላይ የማየት እና የመስማት ችሎታን መከታተል አስፈላጊ የሆነ ነገር ነው።

አስፈላጊ! ይህ ገበታ የልጅዎን የእይታ፣ የመስማት እና እድገትን እንዲከታተሉ የሚያግዝዎ ፈጣን መንገድ ነው። እና የእድገት ፈተና፣ ግምገማ ወይም ምዘና እንዲሆን የታሰበ አይደለም።

እንዴት

እያንዳንዱ የዕድሜ ክፍል በዚያ ክፍል ውስጥ አብዛኞቹ ልጆች በመጀመሪያው ዕድሜ እና በሁለተኛው ዕድሜ መካከል ባለው ጊዜ ውስጥ ሊያደርጉ የሚችሉትን ተግባራት ይዘረዝራል። ለምሳሌ፣ በ 12 ወራት ውስጥ፣ አብዛኞቹ ልጆች ከ 6 እስከ 12 ወራት ባለው ክፍል ውስጥ የተዘረዘሩትን ተግባራት በሙሉ ማከናወን ይችላሉ። ሆኖም ግን፣ አብዛኞቹ ልጆች በ 6 ወራት ውስጥ እነዚህን ሁሉ ተግባራት ማከናወን አይችሉም። ይህም በእያንዳንዱ የዕድሜ ክፍል ውስጥ ተመሳሳይ ነው። ስለዚህ፣ በእድሜ ደረጃ ላይ ያለ ልጅ ሁሉንም እንቅስቃሴዎች ማድረግ ካልቻለ በጣም አይጨነቁ። ልጆች በተለያዩ ደረጃ ስለሚያድጉ፣ አንድ ልጅ በአንድ ተግባር ላይ ወደኋላ የቀረ ስለመሰለ ብቻ አይደናገጡ።

በልጁ ዕድሜ እና በእይታ እንዲሁም በመስማት ችሎታዎች ስር የተዘረዘሩትን ተግባራት ያንብቡ። ልጁ ሲጨነቅ ይመልከቱ እና ያዳምጡ። ልጁ እነዚህን እንቅስቃሴዎች ማድረግ ይችላል? ልጁ ለእያንዳንዱ እንቅስቃሴ አስፈላጊ ጊዜ፣ ቦታ እና ቁሳቁስ እንዲኖረው አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ፣ ለልጁ ወረቀት እና እርሳስ እንዲሁም ማርከረ(ክርዮን) ካልሰጡት ህፃን ፊት መሳል አይችልም/አትችልም አይበሉት/አይበሏት።

ሊያጋጥሙህ የሚችሉትን ስጋቶች ለመገንዘብ ቻርቱን ተጠቅመው ልጅን ለብዙ ቀናት ለማየት እና ለማዳመጥ ይፈልጉ ይሆናል። በክፍሉ ከፍተኛ ዕድሜ ላይ ያለ ልጅ ሁሉንም ተግባራት ማከናወን ካልቻለ፣ ቤተሰቦች አስተያየታቸውን የልጁን እድገት በቅርብ ለሚመለከት ባለሙያ ማካፈል ይችላሉ።

መቼ

እሱ/እሷ በሚጨነቁበት ጊዜ ይመልከቱ እና ያዳምጡ። ልጁ ብዙውን ጊዜ ምን እንደሚመስል እየፈለጉ ነው። **ሀጻኑ በሚታመምበት፣ ሲደክም ወይም ሲናደድ ይህን ቻርት(ሰንጠረዥ) አይጠቀሙ።**

ቀጣይ ምንድን ነው

ስለ ልጅ እድገት ስጋት ካለዎት በአካባቢዎ ለሚገኘው የሊድ Family Resource Coordinator (የቤተሰብ ሃብት አስተባባሪ፣ FRC) ስም በዚህ እትም በሌላኛው በኩል የተዘረዘረውን የHelp Me Grow Washington ቁጥር መደወል ይችላሉ። እንዲሁም፣ የልጁ ሃኪም ወይም ዶክተር፣ የጤና ክፍል ወይም የትምህርት ቤቱ ዲስትሪክት ቤተሰቦችን ሊረዷቸው ይችላሉ እና እርስዎ በአቅራቢያዎ ያለ ኤጀንሲ የልጁን እድገት፣ እይታ እና/ወይም የመስማት ችሎታ ማረጋገጥ ይችላሉ።

ራዕይ

ልጅዎ የሚከተሉትን ያደርጋል(አሉት)...

- የአይን ግንኙነት ማድረግ (አይኖችዎን ማየት)
- የሚንቀሳቀስ ነገር በአይኑ መከተል
- ወደ እቃዎች በተደጋጋሚ ከመጋጨቱ በፊት መራመድ ወይም ዳዴ መሄድ
- ሁለቱንም አይኖች በመጠቀም ሰዎችን እና ነገሮችን መመልከት
- ነገሮችን በመደበኛ ርቀት መያዝ (ከ 6 ወራት በኋላ)
- በጥላዎች ወይም የተለዩ በሚመስሉ ቦታዎች ላይ በእርጋታ መራመድ ወይም ዳዴ መሄድ (ምንጣፍ፣ ንጣፍ)
- አይኖቹን ሳይሻግር ወይም ሳይንሸራት ሰዎችን እንዲሁም ነገሮችን መመልከት (ከ 9 ወራት በኋላ)
- ንጹ፣ ቀይ ያልሆነ ወይም እንባ ያልበዘበት አይን

መስማት

ልጅዎ የሚከተሉትን ያደርጋል(አሉት)...

- የቤት ውስጥ ጭሀዎችን ግንዛቤ በ (ስልክ ፣ በር በማንኳኳት ፣ በቴሌቪዥን) መየት
- በጣም የማይጮህ ወይም በጣም ያልወረደ ድምጽ መጠቀም
- ድምጽ ከሚያወጡ አሻንጉሊቶች እንደ (ጫካት፣ ደውሎች) ጋር መጨወት
- ድምጻችን መስመሰል (ከ 1 ዓመት በኋላ)
- ከሁለት ዓመት በኋላ የተወሰኑ ("s" ወይም "ing") ቃላቶችን መጠቀም
- የቃላት አቅጣቻዎችን መከተል
- በቴሌቭዥን ወይም በራዲዮ ላይ መጠነኛ የሆነ ድምጽ መጠቀም
- ታሪኮችን ፣ የተቀዱ ነገሮችን፣ ወይም ቴሌቪዥንን ያለምንም ችግር ማዳመጥ
- አብዛኞቹ ሰዎች እንዲረዱት መናገር (ከ 2-1/2 ዓመታት በኋላ)
- ከሌላ ክፍል ሲጠራ ወደ እርስዎ መምጣት (ከ 2 ዓመታት በኋላ)

ከወልደት ጅምር እስከ ስድስት ዓመቱ – እድገት እና ልማት

እባክዎን ይጠይቁ። ሕጻናት መጠበቅ አይችሉም።

Washington State Department of CHILDREN, YOUTH & FAMILIES

ለወላጆች፡-

እርስዎ እንደ ወላጅ በልጅዎ ሕይወት ውስጥ በጣም አስፈላጊ ሰው ነዎት። ልጅዎን በደምብ ያውቃሉ። ስለ ልጁ እድገት ምንም አይነት ጥያቄ ካልዎት፣ ግምገማ ለመስጠት መጠየቅ ይችላሉ። እባክዎን ምንም አይነት ጥያቄ ወይም ስጋትዎች ካልዎት ይጠይቁን። እርስዎን ሊረዳዎ ለሚችል የአካባቢያዊ Family Resources Coordinator (የቤተሰብ ሃብት አስተባባሪ፣ FRC) ስም ለማግኘት Help Me Grow Washington ን ጋር ይደውሉ።

ለአቅራቢዎች፡-

ልጆች አድገው የሚበሉጉት በተለያዩ መንገዶች ነው። እባክዎን በመደበኛነት ስለልጆቻቸው እድገት ከቤተሰቦች ጋር ይነጋገሩ። ልጆቻቸው ምን አዳዲስ ክህሎቶችን እንደተማረ፣ እና ምን ስጋት ሊኖራቸው እንደሚችል ጠይቋቸው እና የእራስዎን ምልክታ ያካፍሏቸው። ቤተሰቦች ስጋቶች ካላቸው ተጨማሪ መረጃ እንዲሁም እርዳታ በሚፈልጉበት ጊዜ በ Help Me Grow Washington ቁጥር በመደወል እርዳታ ማግኘት ይችሉ እንደሆነ ያሳውቁቸው። ቤተሰቡን በአካባቢያቸው ወዳለው Family Resources Coordinator (የአካባቢ የቤተሰብ ሃብት አስተባባሪ፣ FRC) ይልካሉ። እንዲሁም ለ FRC ስም እና ስልክ ቁጥር Help Me Grow Washington በመደወል ይህንን መረጃ በቀጥታ ለቤተሰብ ማካፈል ይችላሉ።

ከወልደት-3 ወራት ልጅዎ

- እንደዚህ ያረጋል...
- በሆዱ ላይ በሚሆንበት ጊዜ ጭንቅላቱን እና ደረቱን ማንሳት
 - እጆቻቸውንና እግሮቻቸውን በቀላሉ ማንቀሳቀስ
 - ጭንቅላታቸውን ወደ ጎን በማዞር እንቅስቃሴዎቻቸውን መከተል
 - በቀላሉ ጠርሙስ ወይም ጡት ወስዶ መጥባት
 - በድንገት በታላቅ ድምፅ ማስደንገጥ ወይም ማለቀስ
 - እርስዎን መመልከት፣ ፊትዎን ማየት?
 - የሚያጎራጎሩ ወይም የሚያበረታታ ድምጽ መስማት
 - ለፈገግታ ወይም ለጎግግርያ ምላሽ ፈገግ ማለት
 - ሲያጽናኗቸው በቃላት ዝም ማለት

3-6 ወራት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- በጀርባ ሲታዘል በእግር መጨመር
- በሆዱ ላይ በሚሆንበት ጊዜ ክብደታቸው በእጃቸው ላይ ሲሆን ጭንቅላቱን እና ደረቱን ማንሳት
- ያለምንም ድጋፍ ጭንቅላታቸውን ቀጥ አድርገው መያዝ
- ከሆድ ወደ ጀርባ እንዲሁም ከጀርባ ወደ ሆድ መገልበጥ
- በአንድ ላይ በመንካት በራሳቸው እጅ መጨመር
- ለአሻንጉሊት ይደርሳል
- በአቅራቢያው ያለውን አሻንጉሊት መውሰድ መቻል
- ጭንቅላታቸውን ድምጽ ወዳለበት አቅጣጫ መዘር
- የተለያዩ አይነት ድምጾችን መፍጠር
- ከፍ ባለ ድምጽ መሰቅ
- የሚወዱትን ወይም የማይወዱትን ነገሮች ለማሳየት መሞከር

6-12 ወራት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- የተወሰነ እገዛ በማግኘት ለመንሳት እራሳቸውን ይገፋሉ
- ከአሻንጉሊቶች ጋር ሲጨዋቱ ያለምንም እርዳታ መቀመጥ
- እቃዎችን ከአንድ እጅ ወደ ሌላኛው እጅ ማስተላለፍ
- በጣት የሚበሉ ምግቦችን በራሳቸው ማብላት
- እጅን በማወዘዝ ቻዎ ማለትን ማስመሰል
- ፍላጎቶቻቸውን በእንቅስቃሴ እና በድምጽ እንድትውቁ ማድረግ
- የጎግግር ድምጾችን ያስመስላሉ ("ba-ba", "ga-ga")
- ከአዋቂ ሰዎች ጋር ሲጨዋቱ ተራ መጠበቅ (ድርጊት ፣ ድምጽ ፣ ወይም የፊት ገጽታዎችን)
- ቀላል ጥያቄዎችን እንደሚረዱ ማሳወቅ ("ጨማሪ ትፈልጋለሁ?")
- ወላጆችን ከቤተሰብ መለየት መቻል

12-18 ወራት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- ለብቻው መሄድ
- ትናንሽ ቁሳቁሶችን (የዘቢብ መጠን ያሉ) ነገሮችን መውሰድ
- እቃዎችን ወደ ውስጥ ያስገባሉ እንዲሁም ከእቃ ማጠራቀሚያ ውስጥ መጣል
- አንዱን እቃ በሌላኛው ላይ ማድረግ
- በማንክያ እራሳቸውን መመገብ
- በተጨማሪ ሁለት ወይም ሶስት የተለያዩ ቋንቋዎችን እንደ "ማማ" ወይም "ዳዳ" የሚሉትን ቃላቶች መናገር
- ቃላቶችን በመጠቀም ነገሮችን መጠየቅ
- ጥቂት በሚያፈስ ኩባያ ይዞ መጠጣል
- ስም ሲጠራ ወደ ብዙ ነገሮች ወይም ስዕሎች ያመልክታል

18 ወራት-2 ዓመታት ልጅዎ

- እንደዚህ ያረጋል...
- እጁን በመያዝ ደረጃው ላይ ወደ ላይ እና ታች መሄድ ይችላል
 - መጠጫብጫ
 - ሰውነታቸውን ከሙዚቃ ጋር ማንቀሳቀስ
 - ሁለት ቃላቶችን አንድ ላይ ማድረግ ("ብዙ ጁስ")
 - ጥያቄዎችን መጠየቅ መጀመር ("ጁስ?", "ባይ-ባይ?")
 - አንድ ጉረሽ በመውሰድ እራሳቸውን ሳንድዊች መመገብ
 - ጫማ እና ካልሲ ማውለቅ
 - ከአዋቂ ሰው ጋር የታሪክ መጽሐፍ ምስሎችን መመልከት
 - ከአሻንጉሊቶች መካከል ቀላል ያለ ምርጫ ማድረግ (ፓዘል ወይም ማኪና)
 - የሌላ ሕጻን ልጅን ጨዋታ ኮፒ ማድረግ (አፈር መጨመር ፣ ኪዋስ መወርወር)

2-3 ዓመታት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- በደምብ መሄድ ፣ መሮጥ ፣ መቆም ፣ መራመድ እና ቁጭ ብድግ ማለት
- 3 ወይም ከዝያ በላይ ነገሮችን መወተፍ
- ሁሉንም ማንክያ እና ሲኒ በአንድ ላይ በራሳቸው መጠቀም
- ባለ ሁለት አቅጣጫ መመርመራቸውን መከተል ("መጽሐፍን ወስደው ጠረጴዛው ላይ ማስቀመጥ")
- ከአምስት እስከ ስድስት የሚሆኑ የሰውነት አካላቶቹን ስም መጥራት
- በቀላል ንግግር ውስጥ መሳተፍ
- ቀላል የሆኑ "ምን" እና "ምን ላድርግ" የሚሉ ጥያቄዎችን መመለስ ("ለምሳ ምን መብላት ትፈልጋለሁ?")
- አጠቃቀማቸው ሲነገር ዕቃዎችን መጠቀም ወይም መሰየም ("በምንድነው የሚጠጡት?")
- ቀላል ያሉ ሥራዎች ላይ እገዛ ማድረግ (አሻንጉሊቶችን ማንሳት)
- በየጊዜው ከ-2-3 ቃላት ዓረፍተ ነገሮችን መጠቀም

3-4 ወራት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- መዝለል፣ መሮጥ፣ መወርወር፣ መሰፈር፣ ጥሩ ሚዛንን መጠበቅ
- ማርከር በመጠቀም ክቦችን፣ መስመሮችን እና መስቀሎችን ይሰላሉ
- እየተጨመቱ ለማስመሰል አሻንጉሊቶችን እና ሌሎች ቁሳቁሶችን ይጠቀማሉ
- በስዕሎች መጽሐፍት እና በመነበብ ይደሰታሉ
- ነገሮች የት እንዳሉ የሚናገሩ ቃላትን እንደ (ከኋላ፣ በታች፣ ውስጥ፣ ከላይ) ይረዳሉ
- በቀላሉ ለመረዳት የሚያስፈልግ ንግግር ይጠቀማሉ
- ብዙ የ "ለምን" እና "የምን" ጥያቄዎችን ይጠይቃሉ
- ከሌሎች ሕጻናት ጋር በመስራት ይዘናናሉ
- አንዳንድ ጊዜ የእነሱን ተራ ይጠብቃሉ
- ቀላል ያሉ "የት" እና "ማን" የሚሉ ጥያቄዎችን ይመልሳሉ

4-5 ዓመታት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- ትላልቅ ጡንቻዎችን (እንደ እግሮች ያሉ) ትን የሚጠቀሙ ጨዋታዎችን እንደ መንከባለል፣ መደነስ ወይም ሌሎች ጨዋታዎችን ይጨዋታሉ
- በአንድ እግር መዝለል
- ፊት የሚመስል ፊት መሳል
- በትንሽ እገዛ ልብስ መልበስ
- "ምን፣ የት፣ ማን እና ለምን" የሚሉ ጥያቄዎችን በመጠቀም ጥያቄዎችን ይጠይቃሉ
- ከ'z፣ th እና r' ወጪ አብዛኛው ንግግር በግልፅ ይናገራሉ
- መጠን እና ቁጥርን የሚያሳዩ ቃላትን ይጠቀሙ (ትልቅ፣ ብዙ)
- ሁለቱንም የመጀመሪያ እና የአባታቸውን ስም ይጠራሉ
- በተመሳሳይ እድሜ ከሌ ልጆች ጋር በመጨመር ይዘናናሉ

5-6 ዓመታት ልጅዎ እንደዚህ ያረጋል...

- ኪስ በመያዝ፣ በመወርወር እና በመጠለዝ ይዘናናሉ
- እንደ(መለያ፣ ማወዘወዘ፣ ቤዝባል) ያሉ ትልልቅ የጡንቻ ጨዋታዎችን ሲጨዋቱ ጥሩ ሚዛን አላቸው
- በመቀስ በመቁረጥ ይዘናናሉ
- ቁልፍ መቆለፍን፣ ማንጠልጠልን እንዲሁም ዚፕ መዝጋትን ጨምሮ በራሳቸው ያደርጋሉ
- ቃላትን በመጻፍ ውስጥ ፍላጎት ያሳያሉ
- እንደ የቤተሰብ ንግግር ይናገሩ (አንድ አይነት የቃላት አይነትዎችን እና ዓረፍተ ነገሮችን ይጠቀማሉ)
- በተሰጠው ቅደም ተከተል የሶስት-ደረጃ መመሪያዎችን ይከተላሉ ("ኪስን ያግኙ፣ በአሻንጉሊት ሰጥን ውስጥ ይስቀምጡት እና ወደ ጠረጴዛው ይምጡ...")
- ሙሉ ስማቸውን፣ እድሜያቸውን እና ጾታቸውን ይናገራሉ
- ከሌሎች ልጆች ጋር የተደራጁ ጨዋታዎችን በመጨመር ይዘናናሉ (ሲሞን 'ታግ' ይላል)

መገናኛ:

Washington ስቴት Department of Children, Youth & Families Early Support for Infants and Toddlers (የህፃናት፣ ወጣቶች እና ቤተሰቦች መመሪያ ለህፃናት እና ታዳጊዎች የቅድመ ድጋፍ) ፕሮግራም

PO Box 40970 Olympia, Washington 98504-0970

esit@dcyf.wa.gov

www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Help Me Grow Washington ስልክ፡- 1-800-322-2588